

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Katowicach

LKA.410.016.03.2021

Marcin Połomski
Burmistrz Miasta Rydułtowy
ul. Ofiar Terroru 36, 44-280 Rydułtowy

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/21/053 – Wdrażanie Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Katowicach
ul. Powstańców 29, 40-039 Katowice
T +48 32 784 42 00, F +48 32 784 42 30
lka@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Miasta Rydułtowy ¹ , ul. Ofiar Terroru 36, 44-280 Rydułtowy
Kierownik jednostki kontrolowanej	Marcin Połomski, Burmistrz Rydułtów od 2018 r. (akta kontroli str. 3)
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none"> 1. Warunki organizacyjno-techniczne wdrażania Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”². 2. Działania informacyjno-edukacyjne propagujące wiedzę o PPCP. 3. Proces weryfikacji wniosków o przyznanie dofinansowania.
Okres objęty kontrolą	Od 29 lipca 2019 r. do dnia zakończenia kontroli ³ , z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym terminem.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994r. o Najwyższej Izbie Kontroli ⁴
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach
Kontroler	Dariusz Bienek, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKA/97/2021 z 6 maja 2021 r. (akta kontroli str.1-2)

---

¹ Dalej „Urząd”.

² Dalej „PPCP”.

³ 5 sierpnia 2021 r.

⁴ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200 ze zm., dalej „ustawa o NIK”.

II. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli⁶ pozytywnie ocenia działania Urzędu w zakresie wdrażania PPCP.

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Zgodnie z porozumieniem podpisanym przez Miasto Rydułtowy⁷ z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach⁸ w celu promocji oraz realizacji PPCP zorganizowany został punkt konsultacyjny PPCP⁹, a zadania w tym zakresie realizowali przeszkoleni pracownicy. Do wydawania zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego osoby fizycznej, wymaganych jako załączniki do wniosku o dofinansowanie dla beneficjentów uprawnionych do podwyższonego poziomu dofinansowania¹⁰ wykorzystywany był przeznaczony do tego celu program komputerowy. Ustalone w Mieście w związku z pandemią COVID-19 zasady kontaktowania się potencjalnych wnioskodawców z Punktem Konsultacyjnym umożliwiały uzyskanie przez nich wyczerpujących informacji o PPCP.

Skala i rodzaj prowadzonych przez Gminę działań informacyjnych i wspierających zapewniały dotarcie do szerokiej grupy odbiorców.

Wnioski o dofinansowanie Miasto terminowo przekazywało do WFOŚiGW, a Zaświadczenia, którym nadawane były unikatowe numery, wydawane były w terminach określonych przepisami ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego¹¹.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej¹² kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Warunki organizacyjno-techniczne wdrażania PPCP

Opis stanu
faktycznego

1.1. Miasto podpisało 20 stycznia 2021 r. z WFOŚiGW obowiązujące do 2029 r.¹³ porozumienie w celu promocji oraz realizacji PPCP,. Burmistrz w wyjaśnieniu stwierdził, że wpływ na późny termin zawarcia Porozumienia miały przede wszystkim względy finansowe i ograniczone zasoby kadrowe Urzędu. Uruchomienie Punktu Konsultacyjnego na zasadach przyjętych przez WFOŚiGW stanowiło dla Miasta nowe zadanie, którego w świetle obowiązujących przepisów prawa nie było obligatoryjne. Dodał, że realizacja PPCP związana była z dodatkowymi obowiązkami po stronie Miasta związanymi m.in. z koniecznością zapewnienia personelu do obsługi klientów. Ponadto stwierdził, że Miasto od 2019 r. realizowało zadanie związane z wymianą źródeł ciepła w domach na jego terenie w ramach PPCP. W latach 2019 – 2020 założenia PPCP realizowane były przez Stowarzyszenie „Zdrowe Rydułtowy”¹⁴ wyłonione w ramach, przeprowadzonego przez Miasto, otwartego konkursu ofert na zadania z zakresu ekologii i ochrony

⁵ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁶ Dalej „NIK”.

⁷ Dalej „Miasto”.

⁸ Dalej „WFOŚiGW”.

⁹ Dalej „Punkt Konsultacyjny”.

¹⁰ Dalej „Zaświadczenie”.

¹¹ Dz. U. z 2021 r., poz. 735, dalej „k.p.a.”.

¹² Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹³ Dalej „Porozumienie”.

¹⁴ Dalej „Stowarzyszenie”.

zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego. Punkt konsultacyjny w ramach tych działań prowadzony był przez osoby posiadające przeszkolenie WFOŚiGW.

(akta kontroli str. 50-79, 146)

Porozumienie określało zadania dla Miasta oraz WFOŚiGW. Miasto zostało zobowiązane m.in. do: zidentyfikowania budynków, których właściciele są potencjalnymi wnioskodawcami i przedstawienia im korzyści płynących z wzięcia udziału ww. programie, propagowania PPCP, wsparcia wnioskodawców w zakresie przygotowywania wniosków o dofinansowanie, zapewnienia stanowiska komputerowego z dostępem do Internetu umożliwiającemu wnioskodawcom złożenie wniosku o dofinansowanie i przekazywania tych wniosków do WFOŚiGW oraz pomoc wnioskodawcom przy rozliczeniu przyznanego dofinansowania. Zgodnie z Porozumieniem, Miasto miało pokryć we własnym zakresie koszty realizacji ww. obowiązków wynikających z Porozumienia. Z kolei WFOŚiGW zobowiązane zostało m.in. do: przeszkolenia pracowników miasta w zakresie niezbędnym dla realizacji ww. zadań, rozpatrywania przesłanych wniosków i udzielania dofinansowania oraz wypłaty środków.

Zgodnie z Porozumieniem WFOŚiGW zobowiązało się do pokrycia kosztów obsługi zadań realizowanych przez Miasto, w tym m.in. do zapłaty za złożone wnioski o podwyższony poziom dofinansowania oraz za wydane Zaświadczenia.

(akta kontroli str. 50-79)

W dniu 25 czerwca 2021 r. Miasto podpisało aneks do Porozumienia¹⁵, który nakładał dodatkowe obowiązki w postaci: organizacji minimum raz na kwartał spotkania informującego z mieszkańcami, wydruku i zapewnienia dostępności w Punkcie Konsultacyjnym materiałów informacyjnych i promocyjnych o PPCP udostępnionych przez WFOŚiGW w wersji elektronicznej, przekazywania wnioskodawcom informacji o możliwości łączenia dofinansowania przedsięwzięć z innymi programami finansowanymi ze środków publicznych, wizyt u mieszkańców połączonych z oceną obecnego źródła ciepła oraz wstępną analizą stanu budynku pod kątem termomodernizacji, rozsyłania materiałów informacyjnych do właścicieli min. 20% budynków jednorodzinnych na terenie Miasta w roku kalendarzowym oraz przeprowadzenie na prośbę WFOŚiGW anonimowych ankiet wśród mieszkańców z zakresu ochrony powietrza i programów pomocowych. Z tytułu zawartego Aneksu WFOŚiGW zobowiązał się do pokrycia kosztów obsługi zadań¹⁶, poniesionych przez Miasto w okresie jednego roku od dnia wejścia w życie Aneksu, maksymalnie do 30 tys. zł. Dodatkowo WFOŚiGW podwyższył wartość kosztów zwracanych Miastu za realizację zadań w postaci:

- złożenia wniosku o podwyższony poziom dofinansowania wraz z wystawionym Zaświadczeniem (ze 100 zł do 150 zł),
- złożenia wniosku o podwyższony poziom dofinansowania z Zaświadczeniem wystawionym przez inną gminę/miasto (z 50 zł do 75 zł),
- złożenia wniosku o podwyższony poziom dofinansowania bez pośrednictwa Miasta (z 50 zł do 75 zł),
- za wydane Zaświadczenie (z 50 zł do 75 zł).

Ponadto dodatkowo za złożony za pośrednictwem Urzędu wniosek o podstawowy poziom dofinansowania Miasto miało otrzymać 50 zł¹⁷.

(akta kontroli str. 59-66, 148)

---

¹⁵ Dalej „Aneks”.

¹⁶ Określonych w Katalogu kosztów kwalifikowanych – Załącznik nr 4 do Aneksu.

¹⁷ W pierwszej wersji Porozumienia za złożenie wniosku o podstawowy poziom dofinansowania WFOŚiGW nie zwracał kosztów realizacji tego zadania.

1.2. W Urzędzie wyznaczono dwóch pracowników, którym powierzono zadania związane z wdrażaniem PPCP – naczelnika i pracownika Wydziału Ekologii. Miasto w związku z podpisaniem Porozumienia zapewniło działanie Punktu Konsultacyjnego, który był prowadzony przez osoby posiadające doświadczenie w zakresie funkcjonowania takiego punktu informacyjnego¹⁸. Cztery osoby zostały zatrudnione przez Miasto na podstawie zawartych umów zlecenia podpisanych na okres do 28 grudnia 2021 r.

(akta kontroli str. 80-118)

Burmistrz zlecił Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Rydułtowach¹⁹ wydawanie zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego osobom chcącym skorzystać z dofinansowania w ramach PPCP. W tym celu upoważnił Dyrektora MOPS oraz kierownika Działu Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego do prowadzenia postępowań, w tym wydawania ww. zaświadczeń.

(akta kontroli str. 148, 176-179)

Wydawanie zaświadczeń następowało z wykorzystaniem programu „Familia”, w ramach którego funkcjonował dodatkowy moduł do obsługi zaświadczeń o dochodach wystawianych na potrzeby PPCP²⁰.

(akta kontroli str. 148, 184-185, 188-193, 207)

Ponadto, w proces wdrażania PPCP włączony został Rydułtowski Ośrodek Sportu i Rekreacji²¹, w siedzibie którego mieścił się Punkt Konsultacyjny²².

(akta kontroli str. 148, 223-228)

Zgodnie z regulaminem organizacyjnym Urzędu komórką odpowiedzialną za koordynowanie działań Punktu Konsultacyjnego był Referat Ochrony Środowiska i Gospodarki Odpadami²³, tym samym pracownicy ROŚiGO nadzorowali prace osób zatrudnionych w Punkcie Konsultacyjnym. Nadzór polegał na: weryfikacji planu i prowadzeniu rejestru dyżurów pracowników Punktu Konsultacyjnego, otrzymywaniu od pracownika obsługującego Punkt Konsultacyjny w danym dniu informacji o liczbie przyjętych wniosków wraz z wypełnionymi wnioskami (w wersji elektronicznej), sprawdzaniu kompletności wniosków oraz stałym kontakcie telefonicznym i mailowym z pracownikami Punktu Konsultacyjnego.

---

¹⁸ Wcześniej, tj. od 2019 r. podobny punkt konsultacyjny dla osób chcących skorzystać z dofinansowania do wymiany pieca węglowego prowadzony był przez Stowarzyszenie w ramach realizacji zadania publicznego. Zadaniem tego punktu było świadczenie bezpłatnych usług informacyjnych dotyczących realizacji PCPP, w tym: pomoc w rejestracji konta na portalu beneficjenta funduszu, pomoc w przygotowaniu i wypełnieniu wniosku o dofinansowanie, zarówno w formie papierowej jak i elektronicznej, pomoc w złożeniu wniosku o dofinansowanie w formie elektronicznej, udzielanie wszelkich informacji dotyczących realizacji PCPP w treści zgodnej z wytycznymi WFOŚiGW. W okresie od 18 kwietnia do 26 września 2019 r. powyższy punkt informacyjny odwiedziły 132 osoby, w tym porad udzielono 68 mieszkańcom, a 64 osobom udzielono pomocy w założeniu konta na Portalu Beneficjenta i w złożeniu wniosku o dofinansowanie. Z kolei w 2020 r. powyższy punkt informacyjny odwiedziło 158 mieszkańców, a dodatkowo udzielono 175 porad telefonicznych. Do WFOŚiGW zostały złożone 134 wnioski o dofinansowanie.

¹⁹ Dalej „MOPS”.

²⁰ Moduł do programu „Familia” (do obsługi zaświadczeń o dochodach w ramach PCPP) zakupiono na podstawie zawartego w 9 października 2020r. aneksu do umowy w sprawie prowadzenia serwisu technicznego aplikacji Familia i Fundal. Koszt modułu 922,50 zł. (Faktura nr 642/20 z dnia 30 października 2020 r.).

²¹ Dalej „ROSiR”.

²² ROSiR udostępniał w swojej siedzibie pomieszczenia dla Punktu Konsultacyjnego oraz zapewniał pracownikom punktu dostęp do mediów, w tym do Internetu.

²³ Dalej „ROŚiGO”.

W Urzędzie obowiązywał system zarządzania jakością²⁴, który został poddany audytowi 29 kwietnia 2019 r. Instytucja przeprowadzająca audyt pozytywnie oceniła system.

(akta kontroli str. 32, 386)

1.3. Pracownicy Urzędu wykonujący zadania związane z PPCP oraz osoby prowadzące Punkt Konsultacyjny zostali przeszkoleni przez WFOŚiGW w zakresie obsługi PPCP. Powyższa liczba pracowników zapewniała sprawną obsługę mieszkańców gminy, co znalazło potwierdzenie w Rankingu gmin w programie >Czyste Powietrze<" za pierwszy kwartał 2021 r.²⁵, w którym Miasto zajęło 22 miejsce (na 100 gmin).

(akta kontroli str. 81-82, 119, 555)

1.4. Miasto tworzyło bazę w zakresie rodzaju instalacji grzewczych znajdujących się w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych w oparciu o informacje uzyskane przez Straż Miejską podczas przeprowadzanych kontroli palenisk oraz dane pozyskane w ramach udziału mieszkańców w programach dotacyjnych (np. ze środków budżetu Miasta, jak i z WFOŚiGW). Na podstawie zebranych informacji oszacowano, że w Mieście należałoby wymienić źródła ciepła w ok. 2461 budynkach. Burmistrz wyjaśnił, że na 2022 r. zaplanowano rozpoczęcie przeprowadzenia inwentaryzacji źródeł ciepła²⁶, w celu zidentyfikowania budynków, których właściciele mogliby być potencjalnymi wnioskodawcami PPCP. Pracownicy MOPS, podczas przeprowadzania wywiadów środowiskowych informowali właścicieli nieruchomości o możliwości uzyskania podwyższonego dofinansowania do wymiany źródła ciepła. Z danych MOPS wynikało, że na dzień 30 czerwca 2021 r. 292 rodziny korzystały z pomocy społecznej, w tym 74 zamieszkiwało w budynkach jednorodzinnych, potencjalnie kwalifikujących się do podwyższonego poziomu dofinansowania.

W związku z podpisaniem Aneksu Miasto opracowało ankietę dla mieszkańców, dzięki której pozyska informacje o nieruchomościach i ewentualnych potrzebach zmiany systemów ich ogrzewania²⁷.

Burmistrz wyjaśnił, że do tej pory nie prowadzono działań w zakresie szczegółowej identyfikacji budynków wielorodzinnych, których właściciele mogliby być potencjalnymi wnioskodawcami w ramach PPCP, gdyż zasady programu skierowane były jedynie do osób fizycznych, będących właścicielami lub współwłaścicielami budynków mieszkalnych jednorodzinnych lub wydzielonego w takim budynku lokalu mieszkalnego z wyodrębnioną księgą wieczystą, który posiada nie więcej niż dwa wyodrębnione lokale. Ponadto dodał, że budynki wielorodzinne na terenie Miasta były m.in. własnością dwóch spółdzielni mieszkaniowych oraz wspólnot mieszkaniowych, które łącznie posiadały 89 budynków, z czego 84 budynki były przyłączone do sieci ciepłowniczej.

²⁴ Przyjęty Zarządzeniem nr 274.BSE.OR.2012 Burmistrza Miasta Rydułtowy z dnia 3 grudnia 2012 r. w sprawie wdrożenia Systemu Zarządzania Jakością w Urzędzie Miasta Rydułtowy.

²⁵ Ranking został opublikowany na stronie internetowej „Polskiego alarmu smogowego” (<https://polskialarmsmogowy.pl/ranking/>). Utworzony został na podstawie dostarczonych przez wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej danych o liczbie wniosków do programu "Czyste Powietrze" złożonych przez właścicieli budynków jednorodzinnych w poszczególnych gminach. Ranking powstał na bazie liczby wniosków przyjętych w I kwartale 2021 roku. O pozycji gminy w rankingu decydował wskaźnik, którego wartość wyznaczała liczba wniosków złożonych z terenu danej gminy na 1000 budynków jednorodzinnych.

²⁶ Zadanie to zostało wskazane jako przedsięwzięcie planowane do realizacji w okresie I kwartał 2022- I kwartał 2024 w Planie Rozwoju Lokalnego, przyjętym uchwałą Rady Miasta Rydułtowy nr 28.270.2021 z dnia 18 lutego 2021 r. w sprawie przyjęcia programów: „Plan Rozwoju Lokalnego Miasta Rydułtowy na lata 2021-2030” i „Plan Rozwoju Instytucjonalnego Miasta Rydułtowy na lata 2021-2030”.

²⁷ Ankieta pn. „Ankieta dla właścicieli budynków mieszkalnych (ocena obecnego źródła ciepła i potrzeba jego wymiany wraz z wstępną analizą budynku pod kątem termomodernizacji”.

W pozostałych pięciu budynkach spółdzielnia mieszkaniowa planowała termomodernizację wraz z podłączeniem do sieci ciepłowniczej²⁸. Z kolei Miasto było właścicielem 30 budynków, z których pięć było przyłączonych do ciepłociągu, a jeden posiadał kocioł węglowy V klasy. W pozostałych budynkach Miasto prowadziło działania termomodernizacyjne oraz mające na celu zmianę źródła ciepła.

(akta kontroli str. 150, 559-560, 584-585)

1.5. Punkt Konsultacyjny był jedynym punktem informacyjno-konsultacyjnym na terenie Miasta obsługującym PPCP. Zgodnie z §2 ust. 1 pkt 5 Porozumienia zorganizowano w nim dwa stanowiska komputerowe z dostępem do Internetu, spełniające wymogi bezpieczeństwa informacji i zachowania poufności oraz ochrony danych osobowych, a także umożliwiające wnioskodawcom złożenie wniosku o dofinansowanie oraz jego wydruk. Po podpisaniu Aneksu do Porozumienia Miasto skorzystało z pakietu korzyści.

Miasto posiadało politykę bezpieczeństwa informacji oraz politykę ochrony danych osobowych²⁹.

(akta kontroli str. 50-54, 125-141, 223-228, 383)

1.6. W związku z wprowadzeniem na obszarze Polski stanu epidemii spowodowanej zakażeniami wirusem SARS-CoV-2, w Urzędzie, jak i w pozostałych jednostkach organizacyjnych związanych z wdrażaniem PPCP, przyjęto rozwiązania mające na celu zapewnienie ochrony zdrowia, życia i bezpieczeństwa mieszkańców Miasta oraz pracowników samorządowych³⁰. W dniach od 16 marca do 1 września 2020 r. w Urzędzie zawieszono bezpośrednią obsługę klientów i współpracowników. Jednakże w przypadku zaistnienia konieczności osobistego załatwienia sprawy interesanci mogli być przyjmowani po uprzednim zgłoszeniu telefonicznym, omówieniu sprawy z właściwym pracownikiem i uzgodnieniu terminu. Wnioskodawcy PPCP byli przyjmowani w Punkcie Konsultacyjnym po wcześniejszym umówieniu terminu, co umożliwiało zachowanie zasad reżimu sanitarnego. Stanowisko obsługi klientów zostało wyposażone w szybę oddzielającą wnioskodawcę od pracownika Punktu. Obowiązywały również, wprowadzone zarządzeniami Dyrektora Rydułtowskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji, zasady bezpieczeństwa w zakresie konieczności dezynfekcji rąk, zachowania dystansu, czy zakrywania ust i nosa przez osoby poruszające się po terenie obiektu ROSIR-u. Z kolei w MOPS-ie określono zasady mające na celu zapewnienie wymaganych zabezpieczeń sanitarnych w związku z wydawaniem zaświadczeń, polegające m.in. na: przyjmowaniu klientów po wcześniejszym telefonicznym omówieniu sprawy i uzgodnieniu terminu, przed wejściem do budynku MOPS każdy petent był poddany badaniu temperatury oraz skierowany do toalety w celu umycia

²⁸ To zadanie zostało wskazane do realizacji w „Programie ochrony środowiska dla Miasta Rydułtowy na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2028” przyjętego Uchwałą Rady Miasta Nr 29.280.2021 z dnia 18 marca 2021 r.

²⁹ Wprowadzoną Zarządzeniem Burmistrza nr 144.BSE.OR.2018 z dnia 22 czerwca 2018 r. w sprawie wprowadzenia znowelizowanej polityki bezpieczeństwa i instrukcji zarządzania systemem informatycznym, służącym do przetwarzania danych osobowych w Urzędzie Miasta Rydułtowy.

³⁰ Zarządzenia Burmistrza Miasta wprowadzające ograniczenia w związku z epidemią COVID -19: nr 70.BSE.OR.2020 z dnia 16 marca 2020 r.; nr 83.BSE.OR.2020 z dnia 27 marca 2020 r.; nr 92.BSE.OR.2020 z dnia 2 kwietnia 2020 r.; nr 98.BSE.OR.2020 z dnia 27 kwietnia 2020 r.; nr 121.BSE.OR.2020 z dnia 26 maja 2020 r.; nr 127.BSE.OR.2020 z dnia 4 czerwca 2020 r.; nr 141.BSE.OR.2020 z dnia 23 czerwca 2020 r.; nr 210.BSE.OR.2020 z dnia 28 sierpnia 2020 r.; nr 211.BSE.OR.2020 z dnia 28 sierpnia 2020 r.; nr 264.BSE.OR.2020 z dnia 26 października 2020 r.; nr 270.BSE.OR.2020 z dnia 3 listopada 2020 r.; nr 30.BSE.OR.2021 z dnia 28 stycznia 2021 r.; nr 72.BSE.OR.2021 z dnia 18 marca 2021 r.; nr 116 .BSE.OR.2021 z dnia 7 maja 2021 r. Zarządzenia w sprawie szczególnego postępowania na terenie Rydułtowskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w celu zapobiegania rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2 zostały przekazane w poprzedniej korespondencji.

i dezynfekcji rąk, zachowaniu bezpiecznej odległości pomiędzy osobami przebywającymi na terenie MOPS, obowiązkowym zasłanianiu nosa i ust maseczkami dostępnymi dla pracowników i klientów na korytarzu, ścisłym przestrzeganiu zasad sanitarnych (mycie rąk oraz ich dezynfekcja płynami ogólnodostępnymi), w miarę możliwości zdalnym załatwianiu spraw (telefonicznie, za pośrednictwem skrytki e-puap bądź drogą mailową). Ponadto przed budynkiem MOPS umieszczona została skrzynka podawcza w celu ograniczenia fizycznego kontaktu pracowników z klientami, a stanowiska obsługi wnioskodawców zostały wyposażone w szybę oddzielającą ich od pracowników MOPS. W opinii Dyrektora MOPS pomimo obostrzeń i ograniczeń mieszkańcy mieli zapewniony kontakt z urzędnikami.

W opinii Burmistrza Miasta zastosowane w związku z pandemią rozwiązania nie wpłynęły na ograniczenie kontaktów mieszkańców z urzędnikami w celu załatwienia spraw związanych z PPCP, w tym również wydawanych zaświadczeń.

(akta kontroli str. 383-384, 392-418)

1.7. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej³¹ przyjęty 22 października 2015 r.³² został zaktualizowany 24 maja 2018 r.³³. Celem PGN było zmniejszenie emisji gazów powodujących efekt cieplarniany poprzez redukcję dwutlenku węgla emitowanego w procesach energetycznego spalania oraz redukcję końcowego zużycia energii przez odbiorcę. PGN obejmował swoimi działaniami m.in. budynki mieszkalne i mieszkalno-usługowe. Wśród zadań odnoszących się do obiektów mieszkalnych zaplanowano m.in. edukację mieszkańców w zakresie efektywności energetycznej i odnawialnych źródeł energii, montaż mikroinstalacji fotowoltaicznych oraz pomp ciepła wraz z edukacją mieszkańców w zakresie dostępności zewnętrznych środków finansowania inwestycji, podłączenie nieruchomości do sieci ciepłowniczej i gazowej, wymianę kotłowni/palenisk węglowych. W PGN planowano realizację zadań m.in. w formie dotacji celowych udzielanych osobom fizycznym (właścicielom lub współwłaścicielom budynków). Miasto już w 2006 r. opracowało „Program Ograniczania Niskiej Emisji w Gminie Rydułtowy”. W ramach tego programu w latach 2007-2009 zmodernizowano 335 kotłowni w budynkach mieszkalnych na terenie Miasta. Z kolei Rada Miasta 22 kwietnia 2021 r. uchwaliła „Program ograniczenia emisji dla Miasta Rydułtowy na lata 2021-2023”³⁴ oraz „Regulamin udziału w POE”³⁵, w którym określiła zasady udzielania dotacji celowych na dofinansowanie kosztów inwestycji z zakresu ochrony środowiska. Program był skierowany do właścicieli budynków jedno i wielorodzinnych, którzy chcieli wymienić stare źródło ogrzewania lub zamontować instalację odnawialnego źródła energii. Założono wymianę 600 urządzeń ze środków WFOŚiGW (w formie pożyczki w wysokości 2 100 tys. zł), natomiast w budżecie Miasta na ten cel w 2021 r. zaplanowano środki w wysokości 749 160 zł.

(akta kontroli str. 146-148, 150-151, 229-380)

Burmistrz wyjaśnił, że Miasto udzielało ze środków własnego budżetu, dotacji na wymianę źródeł ciepła osobom fizycznym, posiadającym tytuł prawny do dysponowania budynkiem na terenie Miasta, przeznaczonym na cele mieszkalne³⁶. W 2019 r. udzielono dotacji do wymiany 52 źródeł ciepła³⁷ na łączną

³¹ Dalej „PGN”.

³² Uchwała Rady Miasta Nr 13.126.2015.

³³ Uchwała Rady Miasta Nr 43.407.2018.

³⁴ Uchwała Nr 30.295.2021, dalej „POE”.

³⁵ Uchwała Nr 30.296.2021, dalej „Regulamin POE”.

³⁶ Zasady udzielania dotacji określone zostały w Uchwale Rady Miasta Rydułtowy nr 13.144.2019 z dnia 21 listopada 2019 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowych ze środków budżetu miasta na dofinansowanie kosztów inwestycji z zakresu ochrony środowiska.

kwotę 155 577,50 zł., a w 2020 r. udzielono dotacji do wymiany 43 źródeł ciepła³⁸ na łączną kwotę 149 000,00 zł. Natomiast na lata 2019-2022 zaplanowano montaż: 267 instalacji fotowoltaicznych, 29 instalacji solarnych, 39 pomp ciepła (do ogrzewania wody użytkowej), 198 kotłów na biomase/pellet, siedem kotłów gazowych i jednego węzła cieplnego³⁹. W celu realizacji powyższych zamierzeń Miasto uruchomiło trzy programy dofinansowania do montażu odnawialnych źródeł energii⁴⁰:

- „Instalacje OZE na terenie Miasta Rydułtowy” (lata realizacji 2020-2022)⁴¹, w ramach którego do 17 maja 2021 r. zostało wymienionych 29 kotłów na biomasę (za łączną kwotę 500 000,00 zł) oraz zamontowano: 61 instalacji fotowoltaicznych (za łączną kwotę 1 595 049, 59 zł), siedem instalacji solarnych (za łączną kwotę 65 000 zł) i trzy pompy ciepła do podgrzewania wody (za łączną kwotę 25 500,00 zł);
- „Łączymy z energią” współorganizowany z Subregionem Zachodnim Województwa Śląskiego (lata realizacji 2019-2021), w ramach którego do 17 maja 2021 r. zostało zainstalowanych: 17 kotłów na pellet (wyplacono na ten cel dotacje w łącznej wysokości 290 tys. zł), osiem pomp ciepła do podgrzewania wody (wyplacono na ten cel dotacje w łącznej wysokości 60 tys. zł), 43 instalacje fotowoltaiczne (wyplacono na ten cel dotacje w łącznej wysokości 606,3 tys. zł), sześć instalacji fotowoltaicznych wraz z pompami ciepła do podgrzewania wody (wyplacono na ten cel dotacje w łącznej wysokości 129,6 tys. zł), 21 instalacji fotowoltaicznych wraz z kotłami na pellet (wyplacono na ten cel dotacje w łącznej wysokości 656,1 tys. zł)⁴²;
- „Gmina z dobrą energią” współorganizowany z Subregionem Zachodnim Województwa Śląskiego (lata realizacji 2019-2021), w ramach którego realizowanych będzie 12 wniosków dotyczących instalacji: siedmiu kotłów gazowych, dziewięciu instalacji fotowoltaicznych, czterech kotłów na pellet, jednego węzła cieplnego⁴³. Do 17 maja 2021 r. zainstalowano: trzy kotły gazowe wraz z instalacją fotowoltaiczną oraz dwa kotły na pellet, w tym jeden z instalacją fotowoltaiczną.

(akta kontroli str. 151-152, 560-561)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

NIK pozytywnie ocenia działalność Urzędu w badanym obszarze.

³⁷ Dokonano montażu: 22 kotłów węglowych, 17 urządzeń grzewczych na gaz, dziewięciu kotłów na pellet, a cztery budynki zostały przyłączone do sieci ciepłowniczej.

³⁸ Dokonano montażu: 15 kotłów węglowych, 18 urządzeń grzewczych na gaz, ośmiu kotłów na pellet oraz dwóch pomp ciepła.

³⁹ Na realizację inwestycji zaplanowano dotacje w łącznej wysokości 9 671 838,94 zł (z czego: 6 553 839,18 zł w ramach programu „Instalacje OZE na terenie Miasta Rydułtowy”, 2 792 770,88 zł w ramach programu „Łączymy z energią” oraz 325 228,88 zł w ramach programu „Gmina z dobrą energią”).

⁴⁰ Projekty współfinansowane przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020.

⁴¹ Zasady udzielania grantów określała uchwała nr 39.372.2018 Rady Miasta Rydułtowy z dnia 18 stycznia 2018 r. w sprawie określenia zasad udzielania grantów (dotacji celowych) w ramach realizacji projektu: „Instalacje OZE (odnawialne źródła energii) na terenie miasta Rydułtowy” (z późn. zm.). Projekt dotyczył 341 instalacji odnawialnych źródeł energii, w tym 166 instalacji fotowoltaicznych, 29 instalacji solarnych, 21 pomp ciepła c.w.u. i 125 kotłów na biomasę. Koszt całkowity projektu wynosił 6 899 700,60 zł, w tym kwota dofinansowania 6 553 839,18 zł.

⁴² W ramach programu łącznie wyplacono granty w wysokości 1 742 tys. zł.

⁴³ Wkład własny Miasta do programu (w formie celowej składki członkowskiej) wynosił 23 328,88 zł. Uzyskane dofinansowanie dla Miasta wynosiło 301 900,00 zł. Umowa o dofinansowanie projektu została podpisana w listopadzie 2019 r. Rzeczowa realizacja rozpoczęła się w 2020 r., w którym wyplacono łącznie 133.400,00 zł w formie grantów. Łączna kwota przyznanych grantów wynosiła po zaktualizowaniu: 291.300 zł.

2. Działania informacyjno-edukacyjne propagujące wiedzę o PPCP

Opis stanu faktycznego

2.1. W 2020 r. w ramach prac nad zgłoszeniem do II etapu konkursu pn. „Rozwój Lokalny”⁴⁴ przeprowadzono szereg spotkań i warsztatów m.in. z udziałem mieszkańców. Podczas ww. spotkań omawiany był m.in. problem zanieczyszczenia powietrza. W związku z powyższym opracowano „Plan Rozwoju Lokalnego Miasta Rydułtowy na lata 2021-2030”⁴⁵, stanowiący nową ścieżkę rozwoju Miasta, w której w obszarze środowiskowym kluczowe znaczenie miały zadania zmierzające do poprawy jakości powietrza w Mieście. Zadania te polegały przede wszystkim na edukowaniu i wspieraniu mieszkańców w zakresie wymiany wysokoemisyjnych źródeł ciepła.

Z kolei w 2021 r. przez Radę Miasta Rydułtowy przyjęty został „Program ochrony środowiska na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2028”⁴⁶. Zaplanowano w nim szereg zadań, których celem było poprawienie jakości powietrza w mieście poprzez m.in. wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców w tym zakresie. Jako zadanie własne Miasta wskazano w nim prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla osób zainteresowanych uzyskaniem dofinansowania w ramach Programu „Czyste powietrze”. Zaplanowano również uruchomienie stanowiska doradcy, do którego obowiązków należeć będzie doradztwo w zakresie doboru urządzeń grzewczych, wspieranie mieszkańców w zakresie pozyskiwania środków i dostępnych źródeł finansowania.

Miasto prowadziło działania informacyjne i edukacyjne zachęcające mieszkańców do korzystania z PPCP poprzez:

- stronę internetową⁴⁷, gdzie na bieżąco publikowane były informacje dotyczące ww. programu. W zakładce pn. „Czyste Powietrze” zamieszczano najważniejsze informacje na temat możliwości uzyskania dofinansowania w ramach PPCP, w tym m.in. link do strony WFOŚiGW dedykowanej temu programowi, link do strony MOPS (zawierającej informacje niezbędne do uzyskania zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego osoby fizycznej), informacje o dniach i godzinach pracy Punktu Konsultacyjnego oraz o dokumentach jakie mieszkaniec powinien przygotować na spotkanie z doradcą;
- media społecznościowe (Facebook) na oficjalnym profilu Miasta;
- miejską gazetkę „Na Ratuszu”⁴⁸ oraz „Nowiny Wodzisławskie”;
- ulotki promujące możliwości uzyskania dofinansowania do wymiany źródeł ciepła, w tym w ramach PPCP⁴⁹, wydane przez Miasto oraz otrzymane z WFOŚiGW;
- spotkania z mieszkańcami promujące PPCP⁵⁰;
- lokalną telewizję TVT podczas programu Echa Regionu Rydułtowy;
- lokalne radio⁵¹.

⁴⁴ W ramach programu finansowanego z Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Norweskiego Mechanizmu Finansowego

⁴⁵ Przyjęty uchwałą Rady Miasta Rydułtowy nr 28.270.2021 z dnia 18 lutego 2021 r.

⁴⁶ Uchwała nr 29.280.2021 Rady Miasta Rydułtowy z dnia 18 marca 2021 r. w sprawie przyjęcia do realizacji "Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Rydułtowy na lata 2021 - 2024 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2028".

⁴⁷ www.rydułtowy.pl - zakładka „Aktualności”.

⁴⁸ Miesięcznik, w którym artykuły dotyczące PPCP ukazały się w: styczniu 2019 r., styczniu i maju 2020 r. oraz styczniu, marcu i kwietniu 2021 r.

⁴⁹ Ze względu na możliwość zainteresowania jak największej liczby mieszkańców Miasta ulotki rozdysponowano w 2021 r. w ramach lutowej akcji roznoszenia decyzji podatkowych.

⁵⁰ Spotkania: 26 lipca 2020 r. na rynku Miasta i 24 września 2020 r. w Rydułtowskim Centrum Kultury „Feniks”.

Burmistrz podał, że w celu dotarcia z informacją o PPCP do kolejnych mieszkańców Miasto planuje kontynuację ww. działań poprzez m.in. zwiększenie częstotliwości spotkań z mieszkańcami w trybie stacjonarnym (w przypadku ograniczenia obostrzeń epidemicznych) oraz prowadzenie działań edukacyjnych i przekazywanie materiałów zachęcających do skorzystania z PPCP przez Straż Miejską podczas kontroli prowadzonych na terenie gospodarstw domowych. Dodał, że „niezależnie od powyższego, w miarę posiadanych środków finansowych, realizowane będą inicjatywy edukacyjne zachęcające mieszkańców do zmiany sposobu ogrzewania, określone w dokumentach strategicznych, w tym w „Planie Rozwoju Lokalnego dla Miasta Rydułtowy” i „Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Rydułtowy na lata 2021- 2024 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2028”.

(akta kontroli str. 146-148, 157-175, 328-374, 477-483,)

We współpracy z WFOŚiGW dwukrotnie (28 sierpnia i 19 września 2020 r.) uruchomiono Mobilne Biura PPCP, w których udzielane były informacje o PPCP⁵². Z porad skorzystało łącznie 85 osób (z czego 60 - 28 sierpnia i 25 - 19 września), z których pięć złożyło wnioski o dofinansowanie.

(akta kontroli str. 471-476)

2.2. Punkt Konsultacyjny oznaczony był w sposób jasny i czytelny, a sposób dotarcia był wskazany na plakatach zawieszonych przy wejściu do ROSiRu oraz na korytarzach i pierwszym piętrze, na którym znajdował się ww. punkt. Plakaty informujące o umiejscowieniu, godzinach i dniach funkcjonowania Punktu Konsultacyjnego oraz zawierające numer telefonu kontaktowego z pracownikami ww. punktu były również wywieszane w Urzędzie oraz MOPSiE.

(akta kontroli str. 207, 213, 223-228)

2.3. W Urzędzie opracowano „Plan działań informacyjnych Miasta Rydułtowy związanych z realizacją Programu >Czyste powietrze<”. Miasto zaplanowało m.in.: publikowanie na swojej stronie internetowej (w zakładce „Aktualności”) bieżących informacji związanych z PPCP, uruchomienie na swojej stronie internetowej odrębnej zakładki dedykowanej PPCP, publikowanie informacji w mediach społecznościowych (Facebook na oficjalnym portalu Miasta), opracowanie i dystrybucję ulotki zachęcającej potencjalnych wnioskodawców do udziału w PPCP, promocja programu w lokalnych mediach (rozgłoszenie radiowe i telewizyjne, miejska gazetka „Na Ratuszu”), organizacja spotkań z mieszkańcami informujących o zasadach PPCP oraz zamieszczanie informacji dotyczących Punktu Konsultacyjnego m.in. na tablicach ogłoszeń Urzędu, ROSiRu, Rydułtowskiego Centrum Kultury „Feniks” i w siedzibie MOPS. W celu dotarcia do rodzin o niskich dochodach na terenie MOPS dostępne były ulotki oraz wywieszane plakaty z informacjami o PPCP⁵³. W 2018 r. pracownik socjalny MOPS wziął udział w szkoleniu dla pracowników socjalnych ośrodków pomocy społecznej zorganizowanym w ramach PPCP przez WFOŚiGW. Uzyskane informacje zostały przekazane pozostałym pracownikom socjalnym, którzy w ramach pracy socjalnej (m.in. wywiadów środowiskowych) przekazywali informacje i edukowali mieszkańców o możliwości pozyskania dofinansowania w ramach PPCP.

Mieszkańców informowano także o korzyściach płynących z przeprowadzenia termomodernizacji budynków, czy zainstalowania urządzeń wykorzystujących energię odnawialną (np. paneli fotowoltaicznych). W wyniku powyższych działań mieszkańcy złożyli 13 wniosków o dofinansowanie do urządzeń fotowoltaicznych

⁵¹ Audycja „Radia90” z dnia 24 lutego 2021 r. poświęcona podpisaniu porozumienia z WFOŚiGW.

⁵² Mobilne Biura funkcjonowały na Rynku Miasta oraz na parkingu przy OSP w Radoszowach.

⁵³ Pod opieką tej instytucji w 2019 r. było 426 rodzin, a w 2020 r. - 370.

oraz 52 wnioski o dofinansowanie do przeprowadzenia termomodernizacji budynków.

(akta kontroli str. 149-150, 194-195, 202, 207, 212-219, 477-480)

2.4. W związku z pandemią COVID-19 ograniczono bezpośrednie kontakty z mieszkańcami Miasta. W celu dotarcia do mieszkańców z informacjami o PPCP działania informacyjne prowadzone były głównie za pośrednictwem strony internetowej Miasta i Facebooka, gazety, radia i telewizji.

(akta kontroli str. 383-384)

2.5. Miasto nie brało udziału w pilotażach związanych z wprowadzaniem nowych rozwiązań w PPCP.

(akta kontroli str. 384, 477)

2.6. Miasto na swojej stronie internetowej przekazywało mieszkańcom wyczerpujące informacje o możliwości żądania zaświadczeń o dochodach przez osoby uprawnione do podwyższonego poziomu dofinansowania⁵⁴. Natomiast MOPS informacje o możliwości uzyskania Zaświadczenia zamieścił na stronie internetowej⁵⁵ oraz na tablicy ogłoszeń.

(akta kontroli str. 212, 531-535)

2.7. Na głównej stronie internetowej Urzędu zamieszczony był odsyłacz (ikonka) pn. „Czyste Powietrze – Zdrowy Wybór”, przez który zainteresowany był przekierowany do strony zawierającej:

- link do treści o istotnych zmianach w PPCP (tj. ostateczny termin wymiany kotłów węglowych i podwyższenie progów dochodu miesięcznego dla osób chcących wnioskować o podwyższone dofinansowanie);
- link do strony WFOŚiGW z informacjami dotyczącymi złożenia wniosku;
- informację o godzinach urzędowania punktu konsultacyjnego i sposobie umówienia się w celu otrzymania porady w kwestii złożenia wniosku;
- informacje o dokumentach niezbędnych do złożenia wniosku o dofinansowanie;
- informacje o możliwości otrzymania zaświadczenia o dochodach, potrzebnego do złożenia wniosku o podwyższony poziom dofinansowania wraz z możliwością pobrania wzoru wniosku o ww. zaświadczenie.

W zakładce „Aktualności” znajdowały się dodatkowe informacje o PPCP. Archiwalne informacje można było odnaleźć wpisując w okienko „Szukaj” zwrotu „Czyste powietrze” z poprzednim zaznaczeniem okienka „archiwum”.

W BIP były zamieszczone informacje o stopniu realizacji zadań w ramach PPCP, przedstawione w „Raportach o stanie Miasta” za lata 2019 i 2020.

(akta kontroli str. 484-513, 536-541)

2.8. Na prowadzenie przez Stowarzyszenie punktu informacyjnego Miasto przeznaczyło ze swojego budżetu dotacje w wysokości 7 789,12 zł w 2019 r. oraz 11 967,98 zł w 2020 r. Z kolei w latach 2019-2021 (do 14 maja) na pozostałe działania informacyjne i edukacyjne związane z PPCP Miasto poniosło łączne wydatki w wysokości 1 984,06 zł, z czego w poszczególnych latach (odpowiednio) 815 zł, 650 zł i 519,06 zł. W ramach ww. wydatków: opracowano i wydrukowano 4 500 szt. ulotek informacyjnych⁵⁶, 200 szt. wizytówek i 20 plakatów informujących

⁵⁴ Informacje ukazały się: 28 października 2020 r. oraz 11 marca i 12 maja 2021 r.

⁵⁵ 27 października 2020 r.

⁵⁶ Ulotka zawierała kompendium wiedzy dla mieszkańca na temat dostępu do uzyskania dofinansowania do wymiany źródła ciepła i termomodernizacji budynków jednorodzinnych z różnych instytucji oraz informowała

o PPCP, dwa banery informacyjne oraz prowadzono stronę internetową informującą o punkcie konsultacyjnym.

(akta kontroli str. 388-389, 542-543)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

OCENA CZĄSTKOWA

NIK pozytywnie ocenia działalność Urzędu w badanym obszarze.

3. Proces weryfikacji wniosków o przyznanie dofinansowania

Opis stanu
faktycznego

3.1. Zasady przyjmowania, ewidencjonowania i weryfikowania wniosków o dofinansowanie zostały określone na podstawie wewnętrznych, ustnych ustaleń pomiędzy władzami Miasta a pracownikami Urzędu. Zasady te nie zostały ujęte w odrębnej procedurze. Burmistrz wyjaśnił, że wg tych zasad potencjalni wnioskodawcy PPCP mieli być przyjmowani w Punkcie Konsultacyjnym po uprzednim telefonicznym uzgodnieniu terminu. Z kolei do obowiązków pracowników ROŚiGO należało odbieranie wniosków z wyznaczonego miejsca w biurze ROSIR-u celem ich rejestracji w Biurze Obsługi Mieszkańca Urzędu⁵⁷, a następnie nadanie wnioskowi indywidualnego numeru i wprowadzenie go do „Rejestru wniosków o dofinansowanie w ramach PPCP”. Natomiast obowiązki pracowników Punktu Konsultacyjnego oraz sposób udzielania wsparcia wnioskodawcom w zakresie przygotowania wniosków o dofinansowanie w ramach PPCP określono w umowach zawartych pomiędzy nimi a Miastem⁵⁸. Z ww. umów wynikało m.in., że pracownik Punktu Konsultacyjnego zobowiązany był do:

- udzielenia wsparcia mieszkańcom w zakresie przygotowania wniosków o dofinansowanie w PPCP,
- pomocy mieszkańcom przy rozliczeniu przyznanego dofinansowania, w tym przy poprawnym wypełnianiu wniosku o płatność oraz kompletowaniu wymaganych załączników,
- udzielania informacji o PPCP osobom zainteresowanym złożeniem wniosku o dofinansowanie;
- każdorazowo po zakończonym dyżurze pracownik obsługujący Punkt Konsultacyjny był zobowiązany do przekazywania w formie elektronicznej pracownikowi ROŚiGO informacji o liczbie przyjętych wniosków wraz z wnioskami wypełnionymi w danym dniu.

(akta kontroli str. 83-96, 99-118, 198-199, 384-385)

Burmistrz wyjaśnił, że brak uregulowania ww. zasad w formie procedury wynikał z faktu obowiązujących w Urzędzie sposobów przyjmowania i ewidencjonowania pism przychodzących (w tym wniosków), określonych w dokumencie

---

o PPCP i Punkcie Konsultacyjnym. W lutym 2021 r. ulotka została rozdysponowana wśród mieszkańców wraz z decyzjami podatkowymi.

⁵⁷ Zgodnie z zarządzeniem nr 75/BSE/OR/09 Burmistrza Miasta Rydułtowy z dnia 5 maja 2009 r. w sprawie szczegółowych zasad stosowania elektronicznego systemu obiegu dokumentów (SOD) w Urzędzie Miasta Rydułtowy wnioski były rejestrowane w Biurze Obsługi Mieszkańca i wprowadzane do elektronicznego obiegu dokumentów.

⁵⁸ Umowy z dnia 29 stycznia 2021 r.: nr OS/35/2021, nr OS/36/2021, nr OS/37/2021 i nr OS/38/2021.

pn. „Podstawowe zasady pracy w elektronicznym systemie obiegu dokumentów (SOD) w Urzędzie Miasta Rydułtowy”⁵⁹.

(akta kontroli str. 384-385, 419-461)

3.2. W okresie od 2 listopada 2020 r. do 17 maja 2021 r. do MOPS złożonych zostało przez wnioskodawców uprawnionych do podwyższonego poziomu dofinansowania 31 żądań o wydanie zaświadczeń o dochodach. Do dnia 24 maja 2021 r. wydanych zostało 29 ww. zaświadczeń⁶⁰. Spośród wszystkich wnioskodawców, którzy otrzymali ww. zaświadczenia 12 złożyło wnioski o dofinansowanie w ramach PPCP.

(akta kontroli str. 186-187, 200-203)

Dyrektor MOPS wyjaśniła, że ośrodek pomocy społecznej w Rydułtowach nie odnotował przypadków złożenia wniosków o zaświadczenie o dochodach przez osoby, które wniosek o dofinansowanie w ramach PPCP składały w innym miejscu niż w Urzędzie.

(akta kontroli str. 184)

Nadzór nad działalnością MOPS sprawował Burmistrz stosownie do przepisu art. 33 ust. 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym⁶¹, który kierując się dyspozycją art. 411 ust.10r ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska⁶² upoważnił Dyrektora i kierownika Działu Świadczeń Rodziny i Funduszu Alimentacyjnego MOPS do wydawania zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego. Osoby te sprawowały bezpośredni nadzór nad procesem przygotowywania ww. zaświadczeń. Ponadto Burmistrz wyznaczył Referat Ochrony Środowiska i Gospodarki Odpadami Urzędu do koordynowania współpracy z WFOŚiGW⁶³. Tym samym ww. Referat był odpowiedzialny za przekazywanie do WFOŚiGW raportów o wydanych przez MOPS zaświadczeniach o dochodach, Informacje o wydanych Zaświadczeniach ww. Referat otrzymywał z MOPS co kwartał.

(akta kontroli str. 4-49, 142-143, 176-179, 385-386)

3.3. Zgodnie z §3 ust. 3 Porozumienia zaświadczeniom o dochodach nadawano unikatowe numery. Wszystkie poddane badaniu zaświadczenia były wydawane przy użyciu specjalnie dedykowanego programu informatycznego⁶⁴.

(akta kontroli str. 196-197, 207, 220-222)

3.4. W wyniku przeprowadzonego badania 20 wydanych zaświadczeń o dochodach⁶⁵ stwierdzono, że w 15 przypadkach było one wydane terminowo, zgodnie z art. 217 §3 k.p.a. W pięciu przypadkach wydane zostały po 16÷21 dniach

⁵⁹ Określone w Załączniku nr 1 do zarządzenia nr 75/BSE/OR/09 Burmistrza Miasta Rydułtowy z dnia 5 maja 2009 r. w sprawie szczegółowych zasad stosowania elektronicznego systemu obiegu dokumentów (SOD) w Urzędzie Miasta Rydułtowy.

⁶⁰ Z uwagi na brak dostępności do aktualnych danych w zakładce PUE-ZUS w programie „Familia”, konieczne było wystąpienie do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z wnioskiem o udostępnienie tych danych. Z powodu wydłużonego terminu oczekiwania zaświadczenia do dnia 24 maja 2021 r. dwa zaświadczenia nie zostały wydane.

⁶¹ Dz. U. z 2021 r., poz. 1372

⁶² Dz.U. z 2020, poz. 1219 ze zm.

⁶³ Zarządzenie nr 85.BSE.OR.2021 Burmistrza Miasta Rydułtowy z dnia 29 marca 2021 r. w sprawie zmiany zarządzenia nr 306.BSE.OR.2012 Burmistrza Miasta Rydułtowy z 21 grudnia 2012 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miasta Rydułtowy.

⁶⁴ Badaniu poddano 17 zaświadczeń wydanych przez MOPS w okresie objętym kontrolą (wszystkie z 2020 r. i 10 z 2021 r. - wybranych losowo).

⁶⁵ Do badania wybrano wszystkie siedem zaświadczeń wydanych w 2020 r. oraz 13 zaświadczeń z 2021 r. (zaświadczenia wybrano losowo z wykorzystaniem metody interwałowej).

od zarejestrowania wniosku. Dyrektor MOPS wyjaśniła, że opóźnienia te wynikały z braku możliwości pobrania wszystkich potrzebnych danych z aplikacji centralnej za pośrednictwem Centralnego Systemu Informatycznego Zabezpieczenia Społecznego (CSIZS, Emp@tia), usługi e-podatki bądź ZUS. Wskazała, że na odpowiedź z ZUS w systemie informatycznym (z wykorzystaniem programu komputerowego „Familia”) MOPS czeka 48 godzin od daty złożenia zapytania. Dodała, że w sytuacji gdy członkiem gospodarstwa domowego był emeryt bądź rencista system nie udostępniał danych tylko pojawiał się komunikat *W tym przypadku informacja o wysokości składki zdrowotnej nie może być zwrócona. Należy wystąpić do ZUS z wnioskiem OK-WUD.* W takim przypadku MOPS zmuszony był do pozyskania potrzebnych danych⁶⁶ poprzez wystąpienie z ww. wnioskiem drogą elektroniczną, za pomocą platformy E-puap. Odpowiedź z ZUS przekazywana była do MOPS za pośrednictwem Poczty Polskiej, a czas oczekiwania na nią wynosił min. 14 dni. Dyrektor podsumowała, że w takich przypadkach MOPS nie był w stanie wydać zaświadczenia w terminie siedmiu dni, w związku z czym każdorazowo zawiadamiał wnioskującego o niezalążeniu sprawy w terminie i wyznaczał nowy termin zaalążenia sprawy.

Dyrektor wskazała, że ww. problemy są zasadniczymi w kwestii wydawania zaświadczeń o dochodach.

(akta kontroli str. 184-185, 220-222)

Poprzez program „Familia” (moduł „Czyste Powietrze”) MOPS posiadał dostęp do wszystkich danych niezbędnych do wydania zaświadczeń o dochodach dla osób chcących przystąpić do PPCP⁶⁷.

(akta kontroli str. 207)

3.5. Od uruchomienia Punktu Konsultacyjnego (tj. od 1 lutego 2021 r.) do 13 maja 2021 r. do Urzędu wpłynęło łącznie 97 wniosków o dofinansowanie w ramach PPCP w formie dotacji, w tym 11 od wnioskodawców uprawnionych do podwyższonego poziomu dofinansowania. Weryfikacja wniosków przeprowadzana była wstępnie przez pracowników Punktu Konsultacyjnego w trakcie wizyty mieszkańca. Następnie pracownik ROŚiGO dokonywał sprawdzenia kompletności wniosku pod kątem załączników (tj. wydruk elektronicznej księgi wieczystej nieruchomości, czy zaświadczenie o dochodach wydane przez MOPS w przypadku ubiegania się o podwyższony poziom dofinansowania). Burmistrz podał, że do 11 czerwca 2021 r. do kancelarii Urzędu nie wpłynęła żadna rezygnacja z udziału w PPCP. Stwierdził również, że Miasto nie posiadało informacji dotyczącej rezygnacji ze złożenia wniosków przez mieszkańców, jak również o wynikach ich weryfikacji przeprowadzonej przez WFOŚiGW.

(akta kontroli str. 200-203, 388)

3.6. Wnioski o dofinansowanie przekazywane były do WFOŚiGW w terminie określonym w Porozumieniu. Na podstawie przeprowadzonego badania próby 20 wniosków⁶⁸ stwierdzono, że były one dostarczane do WFOŚiGW nie później niż pięć dni roboczych od dnia złożenia wniosku w Urzędzie.

(akta kontroli str. 204-206)

---

⁶⁶ Np. o wysokości składki na ubezpieczenie zdrowotne.

⁶⁷ Dane potrzebne do wystawienia zaświadczenia pobierane były z okienka, w którym znajdowały się następujące zakładki: Pesel, e-podatki, PUE-ZUS oraz KRUS. Wejście w którąkolwiek zakładkę powodowało połączenie się z dedykowanym systemem, z którego pobierane były potrzebne dane.

⁶⁸ Próbę wylosowano korzystając z funkcji „LOS” w arkuszu kalkulacyjnym excell z populacji 97 wniosków o dofinansowanie złożonych do Urzędu do 14 maja 2021 r.

3.7. Pomoc beneficjentom przy rozliczeniu otrzymanego dofinansowania, w tym przy poprawnym wypełnianiu wniosku o płatność oraz kompletowaniu wymaganych załączników została określona w § 3 pkt 2 umów z pracownikami Punktu Konsultacyjnego. Od początku lutego 2021 r. pracownicy Punktu Konsultacyjnego udzielili pomocy w tym zakresie dziewięciu beneficjentom.

(akta kontroli str. 99-101, 104-106, 109-111, 114-116, 388)

3.8. Miasto, po podpisaniu Porozumienia, zatrudniło cztery osoby do prowadzenia Punktu Konsultacyjnego, a tym samym do weryfikacji wniosków o dofinansowanie. Osoby te zostały zatrudnione na podstawie umów zlecenia. Burmistrz wyjaśnił, że w latach 2019-2020 prowadzenie punktu konsultacyjno-informacyjnego dla osób zainteresowanych uzyskaniem dofinansowania w ramach PPCP realizowane było przez Stowarzyszenie. W 2019 r. w ramach ww. punktu przyjęto i przesłano do WFOŚiGW 64 wnioski, a w 2020 r. 134 wnioski.

(akta kontroli str. 387-388)

3.9. W okresie objętym kontrolą Miasto złożyło do WFOŚiGW jeden wniosek o wypłatę środków z tytułu wystawionych zaświadczeń o dochodach oraz złożonych wniosków o podwyższone dofinansowanie. Zgodnie z postanowieniami Porozumienia wniosek oraz raport o liczbie wydanych zaświadczeń i przekazanych wniosków o dofinansowanie zostały złożone w terminie do 14 dni po zakończeniu pierwszego kwartału 2021 r.⁶⁹. Wniosek został skorygowany z inicjatywy Miasta 18 maja 2021 r. w zakresie ilości wydanych zaświadczeń o dochodach oraz wnioskowanej kwoty środków. WFOŚiGW pozytywnie zweryfikował ww. wniosek.

(akta kontroli str. 52, 568-579, 581)

3.10. Miasto nie składało do WFOŚiGW zastrzeżeń co do sposobu weryfikacji danych ujętych we wniosku o wypłatę środków.

(akta kontroli str. 558)

3.11. W wyniku złożonego wniosku o wypłatę środków 18 czerwca 2021 r. (tj. po 67 dniach od złożenia wniosku) Miasto otrzymało środki finansowe na pokrycie kosztów poniesionych przy wdrażaniu PPCP w wysokości 550 zł. Środki te nie pokrywały poniesionych przez Miasto kosztów związanych z realizacją zadań objętych programem PPCP⁷⁰. Z kolei w wyniku podpisania Aneksu do Porozumienia Miasto otrzymało środki⁷¹ na pokrycie kosztów z wiązanych z uruchomieniem Punktu Konsultacyjnego w wysokości 9 000,00 zł. W opinii Burmistrza na tym etapie nie można ocenić, czy środki otrzymane z WFOŚiGW w ramach podpisanego Aneksu do Porozumienia pozwolą na pokrycie kosztów obsługi zadań realizowanych przez Miasto, gdyż zostały na nie nałożone dodatkowe obowiązki (np. konieczność organizacji czterech spotkań w roku, przeprowadzenie wizyt u mieszkańców połączonych z oceną obecnego źródła ciepła i potrzebą jego wymiany, działanie Punktu Konsultacyjnego min. 10 godzin w tygodniu).

(akta kontroli str. 542-543, 558-559, 568-582)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

NIK pozytywnie ocenia działalność Urzędu w badanym obszarze.

⁶⁹ Wniosek z dnia 12 kwietnia 2021 r.

⁷⁰ Np. wynagrodzenie dla osób prowadzących Punkt Konsultacyjny w okresie od lutego (tj. od jego uruchomienia w ramach Porozumienia) do marca 2021 r. wyniosło 3 540 zł.

⁷¹ Środki zostały przekazane przez WFOŚiGW 9 lipca 2021 r.

IV. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości NIK nie formułuje uwag ani wniosków pokontrolnych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Katowicach. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Katowice, dnia 6 września 2021 r.

Kontroler

Dariusz Bienek

Gł. specjalista kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli

Delegatura w Katowicach

.....